

JARLIBRO

1947

DUA
PARTO

Enestas:
Kudra kaj
Trika Terminaro

UNIVERSALA
ESPERANTO-ASOCIO

KUDRA KAJ TRIKA TERMINARO

Antaŭparolo

La diversajn terminarojn de la I.E.L.-aj jarlibroj ni ĉiam konsideras kiel provajn terminarojn, kaj ne kiel definitivajn, finitajn, por-ĉiam-servontajn kompilaĵojn. Kun tio en la pensoj ni entreprenis la jenan terminaron de kudrado kaj trikado.

La virinoj ofte renkontiĝas kaj volante paroli pri la diversaj okupoj de la virina mondo, ekparolas nacilingve—nur kaj sole pro manko de la necesaj terminoj. La kudrilo tiel intime apartenas al tiu virina mondo, ke Kudra kaj Trika Terminaro nepre estas urĝe bezonata. Ni proponas la jenan bazon por farota pli ampleksa terminaro. Ĝi estas normiga, ne instrua.

Ni prezentas diversajn novajn vortojn; tiujn ni signas per steleto* († neologismo trovebla aliloke). Ni ne konas aliajn, jamajn aŭ pli taŭgajn, en Esperanto. Se vi konas tiajn, bonvole ignoru miajn, kaj nin informu pri viaj. Ni penis difini laŭ ilia enhavo la diversajn ŝtofojn; tio ne estas tre kontentiga, sed alian rimedon ni ne havis, krom traduko de nomoj. Ĉu eble? Ĉu necese? Ĉi tiu malfacilo decidigis nin priskribi la aspekton aŭ la uzojn en nia lando por iuj ŝtofoj. Espereble tio helpos.

Komentojn, plibonigojn kaj kritikojn ni petas.

Leeds, 1947.

Myrtle Verda.

Vilĉjo Verda.

LABORSPECOJ

Alflikado : la surkudrado de pecoj el unu ŝtofo sur fonon el alia ŝtofo, por formi desegnon.

Brodi : ornamo teksajon per fadenoj, variigante la desegnon per diversaj kudreroj (vidu tiun rubrikon) ekz. ĉena, faska, fiŝosta, kuranta, k.s.

Broki : enteksi brodsimilan desegnon reliefan.

Fadeneltirado : ornamo teksajon per la eltirado de apartaj aŭ opaj fadenoj de veŝto aŭ/kaj varpo.

Fliki : surkudri aŭ subkudri al truo aŭ difektita parto de veŝto aŭ tuko pecon da ŝtofo (kutime precize similan al la ŝtofo de la veŝto aŭ tuko mem) por ĝin ripari.

Kroĉeti (Kroĉi) : la kroĉ(et)ado estas triksimila laboro por kiu oni uzas maldikan kroĉetilon ; la baza kudrero estas la ĉena.

Kudri : kunfiksi per fadeno du pecojn da ŝtofo aŭ du apartojn de unu peco ; aŭ ornamo per fadeno. Oni trairas la fadenojn per maldika stangeto, la kudrilo.

Kudrero : unu kompleta tratiro per kudrilo kaj fadeno.

Stebi : kudri per maŝino (stebilo, stebmaŝino). **Stebero** : unu kompleta trapiko kaj tratiro per stebpinto.

Ŝtopi : plenigi per fadeno truon en ŝtofo (precipe trikoto) farante teksajn movojn, aŭ farante densajn randkudrerojn ĉirkaŭ la truon ĝis plenigo.

Tajli, Brodtajlado, Tajlbrodado : ornamo teksaĵojn, eltrancante pecetojn, laŭ desegno jam indikita per randa kudrado (vd.) ; la randon de la truo tiel lasita fortikigas la randkudro (vd. ankaŭ sub PROCEDOJ).

Tajlori : fari vestojn laŭ la fasono kutima ĉe la viroj. Ĉi tiu vorto ampleksas ĉion rilatan al tiu metio : tajli, fasoni, kudri, gladi, k.c.

Triki : fabriki trikoton (vd.) farante seriojn da maŝoj per du aŭ kvar longaj maldikaj stangoj, la trikiloj. La du bazaj maŝoj estas *rekta* kaj *inversa*. Oni faras senfine diversajn desegnojn per alternado kaj diversaj kombinoj de tiuj du, ankaŭ per aliaj rimedoj ; ekz. kuntriko (k) de du (aŭ pli) maŝoj, aldoni maŝojn meze en linio, k.t.p. La dikon de la trikiloj oni mezuras per kalibrilo.

***Trikiroĉi** : kiel la nomo indikas, la trikiroĉado estas hibrido de la trikado kaj kroĉado. Oni kvazaŭ trikas, uzante kroĉilforman stangon, la trikiroĉilon, sed uzas la ĉenon de la kroĉado aŭ la diversajn maŝojn, k.s. de la trikado, laŭbezone. (**Kroĉettriki**).

SPECIMENA RECEPTO POR TRIKADO

Vesto trikata : Virina subvesto.

Bezonaĵoj : 3 uncoj (88 gramoj) da triobla lanfadeno,
2 trikiloj de granda (kalibro) 9,
1½ metroj da silka rubando.

Mallongigoj (por nomoj de trikeroj (maŝoj)) :

rek=rekta ; inv=inversa ; kt=kuntriku ;
ĉt=ĉirkaŭturnu (vd. procedoj).

Triku dorson kaj antaŭon precize simile.

Surmetu 84 maŝojn kaj triku 4 cm. da unumaŝaj kolonoj.

Poste komencu la desegnon jene :

1-a linio ; inv 1, rek 2, inv 1, kt 2, ĉt, kt 2, ĉt (ripetu ĝisfine de linio).

2-a linio : rek 1, inv 2, rek 1, inv 4 (ripetu ĝisfine de linio).

Ripetu tiujn du liniojn ĝis la trikitajo havas longon de 20 cm. entute.

Triku 4 cm. da unumaŝaj kolonoj.

Poste triku laŭ la desegno proksimume 12 pluajn cm. kaj finu per 3 cm. da kolonoj.

Detriku (forigu de la trikiloj).

La Kunmeto : Kunkudru la du flankojn kaj fiksu la rubandon en du partoj, kvazaŭ ŝelkon.

PROCEDOJ

Aldoni (mallonge ald.) : ĉe la trikado : oni pligrandigas la nombron da maŝoj en linio, trikante du maŝojn en unu maŝo jam farita.

Cirkaŭturni (mallonge ĉt.): ĉe la trikado: oni aldonas maŝon jene: volvu la lanfadon unufojon ĉirkaŭ la trikilon, tirante ĝin sube unue kaj transmetante ĝin supere.

Detriki: forigi unuope la lastajn trikmaŝojn tiel, ke ili restos firme trikitaj.

Drapiri: orname kovri per gracie pendanta drapo, silko k.s.; aranĝi belaj la faldojn de pendanta kurteno, k.s.

Faltigi: kuntiri mallarĝan faldeton en ŝtofo, kaj tion ŝiksi per kudro aŭ glade. **Faltarigi**: fari multajn tiajn faltojn, kiel ekz. ĉe kamparana kitelo en Anglujo; kutime oni brodornamas tiujn faltarojn.

Fasoni: tiel tajli kaj kunkudri veston, ke ĝi havas belan formon kaj komforte, taŭge, sidas al la figuro de la portanto. **Fasonita** vesto kontrasta kun **Konfekcio** (vd. sub DIVERSAJ).

Fintuŝi: netigi la lastajn pecetojn de brodaĵo, de farata vesto, orlo, kunkudro, k.t.p. per delikataj kudreroj.

Fliki: (vd. sub LABORSPECOJ).

Garni: ornami ion per aldonado de garnitaro, bantoj, ĉeniljo, kvastoj, k.s. akcesoraĵoj.

Grefiti: A. (ĉe la trikado): tiel kuntriki du eĝojn, ke la rezulta kuniĝo ne estas videbla.

B. (ĉe flikado kaj ŝtopado): tiel enteksi la eĝojn de la fliko, ke la nova peco ne estas distingebla for de la originala ŝtofo.

Kuntriki: preni du maŝojn (aŭ pli) sur la trikilon kune por ke en postaj vicoj estu tiesloke nur unu maŝo (mallonge kt.)

Orli: fari falditan randon; enfaldi kaj kunkudri la eĝojn de postuko, jupo, aŭ de ĉia ajn ŝtofo.

†**Paŭsi**: trakopii desegnon; la desegno troviĝas sur papero, sub kiu kuŝas la robo aŭ brodfono; inter la desegno kaj la ŝtofo kuŝas paperfolio inke aŭ vakse kolorigita. Kiam oni kraĵonas laŭ la desegno la intera folio lasas la desegnon sur la ŝtofo. Oni brodas laŭ tiu paŭsita desegno.

Remburi: (simple) plenŝtopi sakon. (Praktike) plenigi poŝorman aŭ sakorman spacon per ia ajn ŝtofo, tiel, ke ĝi moisolidiĝas. Oni povas rembureti flikon dum alfikado (vd. sub LABORSPECOJ) por ilin elstarigi: aŭ plenigi pupon per ĉifonaĵoj, haroj, k.s.; aŭ kusenon, k.t.p.

Ripari: bonigi difekton, ŝiron, tranĉon, rompon, kaŭzitan al ia vesto, k.t.p.; refortikigi eluzitan parton.

Surprovi: surmeti faratan veston sur la portonton por eltrovi ĉu modifoj necesas por perfekta fasono.

Surtriki (aŭ **surmeti**): triki la unuan vicon da maŝoj.

Ŝtopi: plenigi truon, ekzemple en ŝtrumpo, per entekso de plua lano, aŭ per almeto de fliko.

Tajli: a. eltondi ŝtofon en la formoj necesaj por vesto. b. ĉe la brodado: ornami brodaĵon per la eltondo de diversformaj truoj, kies randojn oni fortikigas (vd. 1-an desegnon sur paĝo 63).

***Tredi**: enmeti fadenon, ŝnuron k.s. tra truo aŭ truoj, orlo, aŭ ringo k.t.p. Oni tredas fadenon en kudrilon; oni tredas silkan rubandon tra trovico ĉirkaŭ bluzkolumo; oni tredas stangon tra kurtenaj ringoj, laĉon tra truoj en la ŝuo, k.s.

Triki rekte (mallonge, rek aŭ rk): Angla metodo: fari maŝon, komence enpuŝante trikilon tra jama maŝo en direkto sama kiel tiu de la trikilo sur kiu la jama maŝo troviĝas.

Triki inverse (mallonge, inv): Angla metodo: fari maŝon, komence enpuŝante trikilon tra la jama maŝo en la direkto kontraŭ tiu de la trikilo tenanta la jaman maŝon.

MATERIALOJ

Alpako: ŝtofo farita el la teksita lano de besto samnoma, sud-amerika speco de ŝafoj, similaj al la lamoj.

Atlaso: mola kaj glacea silkeca ŝtofo; ĝenerale nur unu flanko estas glacea.

†**Bajeto**: maldelikata dika lanteksajo, ofte uzata por kovri i.a. tablojn k.s. Rafinitan specon oni uzas por kovri bilardan tablon.

Batisto: plej delikata lina tolo. **Batisteto**: tre maldika batisto, kia estas uzata por virinaj postukoj k.s.

- Bombazeno** : kepreca ŝtofo el silko kaj lano.
- Ĉifono** : ĉifita peco da eluzita ŝtofo.
- Damasko** : speco de tolo kun enteksita samkolora silka desegno.
- Drapo** : lana ŝtofo, uzata por fari vestojn.
- Dreliko** : speco de fortika kaj nedelikata tolo uzata por sakoj, laborvestoj, tornistroj k.s.
- Felo** : la haŭto de besto, kun aŭ sen la haroj, tanota kaj uzota kiel materialo por vesto.
- Felpo** : ŝtofo simila al veluro, sed havanta harojn pli longajn, plate kuŝantajn.
- Felto** : ŝtofo farita el kunglinitaj kaj forte kunpremitaj haroj, fadenoj, laneroj, k.s. Ofte uzata por sorbi skuvibrojn, dampi bruon (ĝi bone malhelpas ke bruo penetru).
- Flanelo** : mola teksaĵo el lano, varmiga, delikata kaj havanta sorbajn kvalitojn ; ofte uzata por subvestoj k.s. dum malvarma sezono. **Flaneleto** : simila ŝtofo pli maldika.
- Fusteno** : fortika ŝtofo, ofte kepra, farita el kotono kaj lino, kapabla elporti multan uzadon (similas al kotona veluro).
- Haroj** : ĉio fadensimila, ĉu animala aŭ ne, kiun oni povos uzi por la remburado k.s. : ĉevalajn kaj aliajn longajn oni foje uzas tekse.
- Indieno** : maldika kotona kolordesejna teksaĵo kutime iom glacea.
- Kalikoto** : ŝtofo simila al tolo, iom dense teksita el kotono.
Kalikoteto (=perkalo) pli delikata kaj maldika ol kalikoto.
- Kamloto** : dika kaj maldelikata ŝtofo, kutime farita el la haroj de la Angora kapro, miksitaj kun silko, kotono aŭ lano.
- Kanvaso** : tolo el lino aŭ kanabo ; se tre maldense teksita per dikaj fadenoj oni faras sur ĝi brodadon ; dense teksitan oni uzas por veloj, tendoj, k.s.
- Kapoko** : kotono de aparta speco, havanta mallongajn harsimilajn fadenojn ; multe uzata anstataŭ haroj por remburi pli bonkvalitajn kusenojn kaj matracojn.
- Kaŝmira drapo** (Kaŝmirajo) : mola lanteksajo el la lano de la Kaŝmiraj kaproj.
- Katuno** : maldika, relative malalteksata, teksaĵo el kotono ; ĝenerale la desegno sur ĝi estas surprisata unuflanke kaj ne enteksita.
- Kepero** : ĉia ŝtofo teksita tiel ke la vefto transiras unu varpan fadenon kaj subiras du aŭ pli, por fari oblikvajn striojn sur la surfaco de la ŝtofo. **Keperi**, **Kepra**. (Kepero estas vorto ĝenera).
- †**Korduro** (ankaŭ **Kordurojo**) : fortika maldelikata kotona teksaĵo, kies surfaco havas rektajn reliefajn striojn interproksimajn.
- Kotono** : la kruda lanugeca substanco el kiu oni teksas katunon kaj similajn ŝtofojn.
- Krepe** : krispa ŝtofo kutime gazeza, el silko aŭ lano. La vorto estas aplikebla ankaŭ al aliaj substancoj, ekz. kaŭĉuko, papero. (Komp. **Krispa** = havanta pli-malpli regulajn kaj ordajn ondojn ; **Krepa** = havanta multajn malpli grandajn faltojn kaj ondetojn senordajn).
- Kretono** : fortika senlazura ŝtofo (varpo el kanabo, vefto el lino) kiun oni ofte surprisas per desegno.
- Lano** : kreskaĵo harsimila sur la ŝafoj, sur iuj kunikloj, iuj kaproj, kaj la alpakoj.
- Ledo** : tanita besthaŭto senhara, preparita, por ŝuoj, rimenoj, kaj similaj uzoj.
- †**Mohajro** : la tekseblaj haroj de la Angoraj kaproj.
- Muslino** : delikate malpeza katuno, uzata por inaj vestoj, kurtenoj, k.t.p.
- Nankeno** : ŝtofo el naturkolora kotono (laŭ nomo de urbo en Ĉinujo).
- ***Nilono** : plej moderna (1947) materialo modpopulara por virinaj ŝtrumpoj (ankaŭ aliaj objektoj, ekz. broŝharoj k.s.)
- Pelto** : preparita felo, ĝenerale belhara, uzebla por fari aŭ ornam vestojn.
- Perkalo** : delikata sed dense teksita katuno, tia kian oni uzas por fari naztukojn.

***Plasto** : ĉiu el la multaj produktajoj faritaj el plastikaj substancoj, mulditaj ĉirkaŭ, sur, aŭ en modlilo aŭ mildilo ; ofte koloraj, klare travideblaj, pluvrezistaj, kaj fortikaj.

Plumo(j) : la birdaj kovraĵoj uzataj kiel garnituroj aŭ kiel remburajoj por kusenoj.

Pluŝo : ŝtofo simila al veluro, sed havanta pli longajn harojn.

Punto : delikata ajureca retaĵo, kutime el silko aŭ maldika katuno, kun arte belaj desegnoj (ofte kroĉtrikita).

Repo : fortika ŝtofo el lano kaj kotono, iom simila al korduro (vd.)

Reto : maŝaro ; fadeno tiel teksita aŭ trikita, ke ĝi faras seriojn da ringoj aŭ kvadratoj k.s.

†**Sarsen(et)o** : dolĉe mola dika silko nun plej ofte uzata kiel subŝtofo.

Serĝo : speco de diketa fortika kepra ŝtofo, portata precipe por peza uzado.

†**Silesio** : ĉiu el la diversaj maldikaj ŝtofoj netravideblaj, uzataj por fenestro-kovraĵoj.

Silko : delikata ŝtofo farita el la fadeno brila produktata de iuj raŭpoj (kaj iuj araneoj).

Stamino : vualeca ŝtofo el kotono, nedense teksita, kun maŝoj iomete pli larĝaj ol tiuj de muslino.

Ŝtofo : ĉia substanco ĉu teksita, trikita aŭ alimaniere produktita, (ĉi tie uzata kun la senco) uzebla por vestoj.

Tafto : speco de maldika silka ŝtofo, teksita tre glacea.

Teksajo : ĉia produktaĵo de teksmaŝino.

Tiko : speco de fortika tolteksaĵo kun duopaj fadenoj. Ofte uzata por kovri matracon.

Tolo : teksita ŝtofo el kanabo aŭ lino, uzata por bonaj vestoj kaj litaj tukoj.

Trikoto : la rezultato de la trikado, precipe ĉe delikataj materialoj. Bedaŭrinda vorto ! Oni bezonas pli taŭgan, por eviti konfuzon inter vesto trikota (kiun oni trikos) kaj vesto trikota (el trikoto). Trikotajo estas ŝtofo jam trikita !

Tulo : delikata kaj travidebla retaĵo ofte uzata por vualoj.

Veluro : silka, kotona, aŭ lana ŝtofo, unuflanke denstaksa, aliflanke havanta mallongajn haretojn. ***Teria veluro** : veluro, kies haretoj restas netranĉitaj kaj iom pli longaj.

†**Vincjo** : forta ŝtofo el lano kaj kotono, kun lanuga surfaco uzata por iuj eksteraj vestaĵoj. **Vincjeto** : simila ŝtofo pli maldika, uzata en Anglujo por dormvestoj, k.s.

GALANTERIO

Barto : balena "dento" (osteca lameno) uzata por rigidigi vestojn k.s.

Buko : (vd. sub LIGILOJ).

Butono : (vd. sub LIGILOJ).

†**Ĉeniljo** : velureca ŝnuro uzata ĉe la garnado.

Eĝrubando : rubando pli aŭ malpli dika, larĝa, fortika, uzata plej ofte por fortikigi kaj protekti la eĝon de ŝtofo, de matetoj, de tapiŝoj.

Eĝtubo : tubforma rubando, enhavanta ŝnureton, iam uzata por ornami la eĝojn de koltruo, roba poŝo, k.s. (Ankaŭ **Tubrubando**).

Elasta rubando -ŝnuro : ĉio tia, kiu estas elasta, etendebla, streĉebla.

Fadeno : silka aŭ kotona ; longa maldika kuntordajo de multaj harecaj fibroj taŭgaj por la kudro, stebo, brodo, k.t.p.

Falbalo : krispa larĝa rubando alkudrebla sur jupon k.s. por ornamo.

Fibulo : (vd. sub LIGILOJ).

Franĝo : vico da proksime pendantaj kvastetoj, aŭ fadenoj, kutime el silko, per kiu oni borderas aŭ alie ornamas veston, kusenon, meblon.

Galanterio : ĉia akcesora ornamaĵo aŭ utilaĵo rilata al vestaĵoj aŭ tualetoj.

Galono : ŝnuro aŭ rubando iom peza, ofte el oraj aŭ arĝentaj fadenoj, uzata por ornami vestojn kaj uniformojn ; ankaŭ por indiki rangon, oficon (pli peza ol ĉeniljo).

Garnituro : garnaĵo ; ĉia objekto ne nepre necesa, sed almetita por plibeligi.

Jaboto : punta aŭ alia ornamajo pleniganta dekolton aŭ brustan spacon ĉe bluzo aŭ robo.

Krispo : ondetara ŝtofo, iam uzata kiel kolumo.

Kvasto : fadenoj pendantaj faske aŭ kvazaŭ peniko, kutime silkaj, uzataj kiel dekoraciaĵo (ankaŭ **Kvato**, **Peniko**).

Mercero : la komercado per kaj pri galanterio kaj kudraj akcesoraĵoj.

Samamento : ŝnuro aŭ rubando simila al **Galono** (supre) sed pli delikata, ofte el silko.

Rimeno : leda rubando, por ligi aŭ fiksi ion.

Rubando : strio el silko aŭ kotono, taŭge kolora, per kiu oni ligas, ornamas, bantas, k.t.p.

Tuko : peco da ŝtofo kun definitiva celo, uzo : tablotuko, naztuko, vindtuko, viŝtuko, k.c.

ILOJ

Bobeno : cilindroforma objekto (kun du diskaj flangoj kutime) sur kiu oni volvas fadenon.

Fibulo : sendanĝera pinglo, sekurpinglo.

Fingringo : protekta kovraĵo por la fingropinto.

Framo : kadro sur kiu oni streĉas surbrodatan ŝtofon.

Kalibrilo : mezurilo por la diko de trikiloj k.t.p.

Kroĉetilo : maldika, malgranda stango kun hoketo, uzata ĉe la kroĉetado.

Kudrilo : malgranda stangeto havanta akran pinton kaj longan trueton, per kiu oni tiras fadenon tra drapo kaj ĉiaj ŝtofoj.

Maŝtenilo : ilo, ofte kun forno de longa fibulo, kiun oni treadas tra la maŝoj de trikado, por provizore teni ilin dum oni faras alian procedon.

Mezurrubando : mezurilo kun forno de rubando, markita laŭ la uzataj (naciaj) mezurunuoj.

Modelfolio : papera folio kun la formo de la aparta vestoparto kiun oni tajlas. Oni kuŝigas ĝin sur la ŝtofo kaj aŭ tajlas ĉirkaŭe, aŭ markas ĉirkaŭe kaj tajlas laŭ la marko.

Navedo : bobenujo aŭ -ingo, kiu en stebilo aŭ teksmaŝino portas la fadenon tien-reen (ankaŭ **Naveto**).

Numerilo : ĉiu el la diversaj iletaj uzataj por registri aŭ "memori" la nombrojn da triklinioj aŭ trikeroj jam faritaj k.s.

Pinglo : stangeto, kutime metala, kun pinto ĉe unu ekstremajo kaj kapeto ĉe la alia ; uzata por provizora kunfikso de pluraj ŝtopecoj.

Stebmaŝino : maŝino kiu kunfiksas pecojn da drapo, aŭ alia ŝtofo kvazaŭ kudrante. Plej ofte ĝi kunplektas du fadenojn, el kiuj unu estas sur bobeno en navedo, la alia tredita tra stebpinto (simila al kudrilo). Kutime oni funkciigas stebmaŝinon per pedalo, sed ekzistas ankaŭ multaj elektraĵoj, kaj aliaj mane funkciigataj (ankaŭ **Stebilo**).

Tondilo : instrumento per kiu oni tajlas la ŝtofon, konsistanta el du kunpivotantaj klingoj.

Transpresaĵo (-ilo) : maldika paperfolio sur kiu desegnaĵo estas presita per vaksa inko. Oni almetas ĝin sur ornamotan veston k.s. kaj gladas la malantaŭon. Tio impresas la vaksan desegnon sur la veston, kaj laŭ tio oni brodas.

Tredilo : instrumento per kiu oni tiras fadenon tra truo (ekz. en kudrilo, aŭ en stebpinto) aŭ tra la tubo de orlo (ekz. ĉirkaŭ la zono de vira pijama pantalono, aŭ de virina kalsono).

Trikilo : stango de difinita diko, kun pinto (kaj kutime ankaŭ kapeto), per kiu oni trikas.

Trikroĉilo : diketa trikilo, kun hoketo (kaj kutime ankaŭ kapeto) simila al tiu de kroĉilo sed kutime pli granda.

LIGILOJ

Agrajo : hoketo kun ringetoj aŭ truoj, kiuj ebligas kudri ĝin al vestaĵo.

Agrafingo : stangeto (fadendika) kies ambaŭ ekstretoj estas ringoj por ebligi kudron sur veston. Agrajo troviĝas, ekz., sur unu basko kaj agrafingo sur la alia.

Banto : ligo per du ŝnuroj aŭ rubandoj, tiel farita, ke per tiro oni povas malligi ĝin. **Falsbanto** : tia ligo sed kudrita por ne malligi, kaj uzata por kaŝi agrafon, k.s.

Broĉo : fibulo kun ornama disko aŭ juvelo sur unu stango.
Buko : ligilo kutima ĉe rimenoj kaj zonoj, precipe ledaj, konsistanta el metala ringo kun transversa stangeto, sur kiu troviĝas nefiksita "langeto" el metalo, kiu malhelpas elgliton de la rimeno.
Butono : tubero aŭ disko, kudrata sur vesto kaj puŝata tra truo por kunteni, ekz. la jakan fronton.
Fibulo : sendanĝera pinglo ; ĝi konsistas el longa pinglo, kies pinto estas turnita al la kapo kaj kovrata per simila tie fiksita.
Laĉo : beleta ŝnuro uzata por ligiksi ŝuon, korsajon k.s.
Laĉmetalo : unu el la metalaj pecetoj, fiksitaj al ĉiu ekstremo de laĉo por faciligi tredadon.
Pinglo : stangeto kun kapeto kaj pinto.
Prembutono : metala butoneto en du partoj ; unu parto (prembutoningo) povas fiksi sin sur la alian per iom forta premo ; oni apartigas per pli forta tiro ; ofte uzata ĉe jupligejo sub agrafoj, kiuj estas pli firmligaj.
Ŝnuro : orde kuntorditaj fadenoj aŭ haroj.
*Zipligilo : rapide fermebla ligilo por longaj aperturoj. Ĝi konsistas el vico da hoketoj sur ambaŭ flankoj de la aperturo, kiujn oni povas tuj interkroĉigi per (zip-) fermilo. (Oni aŭdas sonon similan al zip ĉe la uzado).
Tirligilo.
Zono : rimeno aŭ rubando ĉirkaŭ la talio (kaj ofte ĉirkaŭ alia korpoparto).

DIVERSAJ VORTOJ

Aperturo : kemia glazuro ofte uzata por finpretigi ŝtofojn, precipe malaltekostajn tolojn.
Bulo (Lanbulo) : globforma stato de lanfadeno preta por trikado.
Bordero : ia ajn ornama aranĝo de ŝtofrando.
Ĉirkaŭturni : aldoni maŝon jene : metu la lanfadendon sub kaj super la stangon tiel, ke la fadeno ĉirkaŭiras la stangon.
Dutaldo (Interna, Ekstera) : duobla platfaldo, aranĝita pare (vd. desegnon sur paĝo 63).

*Eskalopoj : serio da duonrondoj, kiuj ofte anstataŭas orlon aŭ alian randan ornamon.
Faldo : generala vorto por ĉiuj procedoj aŭ drapiroj, kiuj necesigas duobligon de la ŝtofo. Vidu : **Platfaldo**, **Dufaldo**, **Pintfaldo**, **Refaldo**, **Fiksaldo**.
Falto : tre malgranda faldo kudrita aŭ premita tiel ke ĝi restos videbla ; neregula faldeto lasita de malbona glado. (Pintfaldoj = plej malgrandaj faltetoj ornamaj).
Fasko (Lanfasko) : ringforma stato de lanfadeno, antaŭ ol buligo por trikado (ankaŭ **Lanringo**).
Fiksaldo (Fiksita Faldo) : faldo uzata por mallongigi veston k.c. kudrita aŭ alie firmigita.
Inversigi : turni la internon de ŝtofo eksteren por pli bona aspekto.
Junto : vorto uzebla anstataŭ Kunkudro (vd.)
Kolonoj : strioj faritaj per maŝoj en la sama loko en ĉiu linio.
Konfekcio : vestoj jam faritaj, kaj aĉetataj rekte el la vendejo senmezure ; vestoj ne faritaj laŭ speciala mezuro de portonto. Kontrastas kun **Fasonitaj Vestoj**.
Kruckolora : silkajo teksita el malsamkoloraj vefto kaj varpo ; laŭ vidpunkto kaj lumo unu koloro aŭ la alia, aŭ ambaŭ, vidigis.
Kunkudro : kutima vorto por ĉia kunfiksejo de ŝtofoj ; flanke laŭ pantalono, sube laŭ maniko.
Ligo : kunvolvo de ŝnuro, rubando, k.s. por kunteni du pecojn ; nodo, banto.
Modo : vestmaniero, stilo, siatempe populara.
Modellibro : ĉia eldonaĵo por prezento de novaj (freŝaj) modoj, stiloj, k.t.p. (ankaŭ **Modgazeto**).
Nodo : tubera ligajo de ŝnuro k.s. (vd. **Ligo**).
Orlo : rando de ŝtofo refaldita kaj kudrita tiel, ke kruda eĝo estas protektata kaj nevidebla.
Pintfaldo : (vd. supre **Falto**).
Platfaldo : faldo glade firm-markita por ornami aŭ doni formon al vesto.
Provpupo : torso de pupo homgranda, kun pli-malpli natura formo, kiu portas veston faratan.

Refaldo : faldo ĉe vestrando, kolumo, por montri la flankon internan.

Subŝtofo : ĉia ŝtofo uzata interne de vesto aŭ por plia diko, aŭ por plia komforto ; kutime malpli dika, ofte silka.

†**Ŝika** : (pli prefere ***Ĉika**) elstare laŭmoda, beleta, moderne eleganta.

Tekseĝo : la natura sentranĉa longa eĝo de la teksita ŝtofo, kun ĉiuj returnoj de la vefto. Ofte kun pluraj varperoj.

Varpo : la fadenaro kuŝanta laŭlonge en la teksaĵo.
Varpero : unu tia fadeno.

Vefto : la fadenaro kuŝanta transverse en teksaĵo.
Veftero : unu transversiro de vefto.

ORNAMAĴOJ

Vidu sub rubriko **GALANTERIO** :
buko, butono, ĉeniljo, eĝrubando, brodaĵo, falbalo, franĝo, galono, krispo, kvasto, pasamento, rubando.

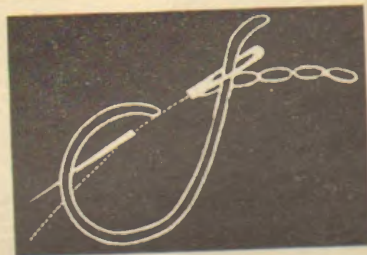
Vidu sub rubriko **LIGILOJ** :
barto, broĉo, laĉo.

Vidu sub rubriko **PROCEDOJ** :
falto, faltarigo, faldo, dufaldo, kolonoj, orlo.

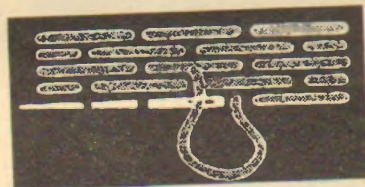
Vidu sub rubriko **LABORSPECOJ** :
Fadeneltirado, tajlado.

DIVERSAJ KUDREROJ

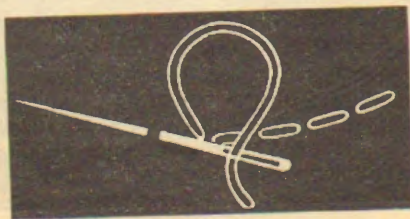
La ilustraĵoj estas el la libreto *Stitches by Penelope* (Kudreroj de Penelope), kaj estas presitaj laŭ la atabla permeso de la eldonistoj, Wm. Briggs & Co., Ltd.

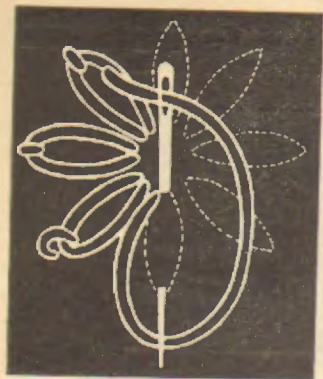
RETRIGIRA

PLENIGA

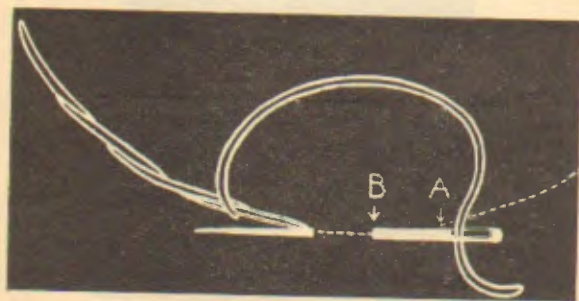
GALOPA aŭ KURANTA

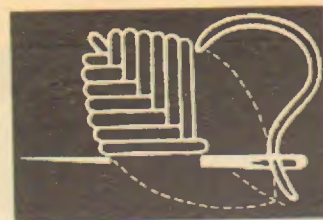
PETALA

ĈENA

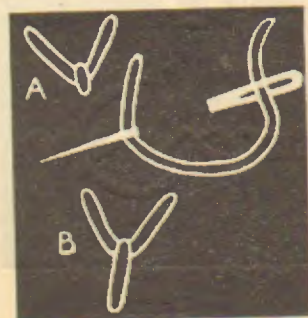
KONTURA

FriŝOSTA (ank. pleniga)

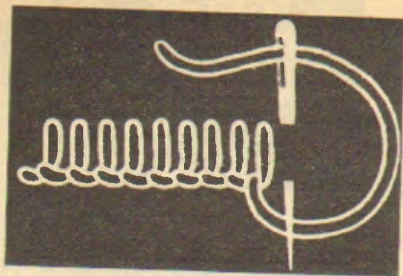

RAND (BIND) A
pli densa, meze sur ŝtofo

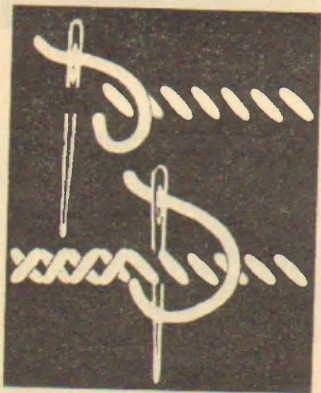

Muŝpaŝoj aŭ KOKSPURO

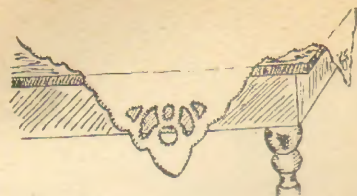

RAND(BIND'A)

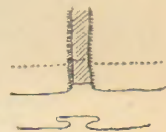
KRUCA

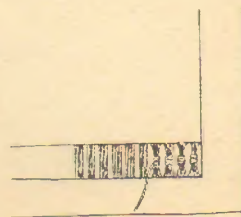
TAJLITA TABLOTUKO

Orlo de jupo
montranta dufaldon
(eksteran)

Juporlo
montranta dufaldon
(internan)

FASKOJ